

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN TERÄKSET

Elintarvikkeiden käsittelyssä soveltuvia teräslaatuja ovat martensiittiset ruostumattomat teräkset. Niiden etuina muihin materiaaleihin verrattuna on korkeampi kulutuksenkestävyys, matala elintarvikkeen kontaminaatio pienen kulumisen vuoksi sekä alhaisemmat kunnossapitokustannukset.

SOVELLUSKOhteita

- lihan käsittely
- hedelmien leikkaaminen
- suklaan käsittely
- säilykeastioiden käsittely

METALLIEN KÄYTTÖ ELINTARVIKKEIDEN KÄSITTELYSSÄ

Elintarvikkeiden kanssa kosketuksessa oleville materiaaleille ja tarvikkeille on asetettu vaatimukset, jotka löytyvät EY:n asetuksesta elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista ja tarvikkeista (EY) N:o 1935/2004.

Materiaaleista ja tarvikkeista ei saa tavallisissa tai ennakoitavissa käyttöolosuhteissa siirtyä ainesosia elintarvikkeeseen sellaisia määriä, jotka

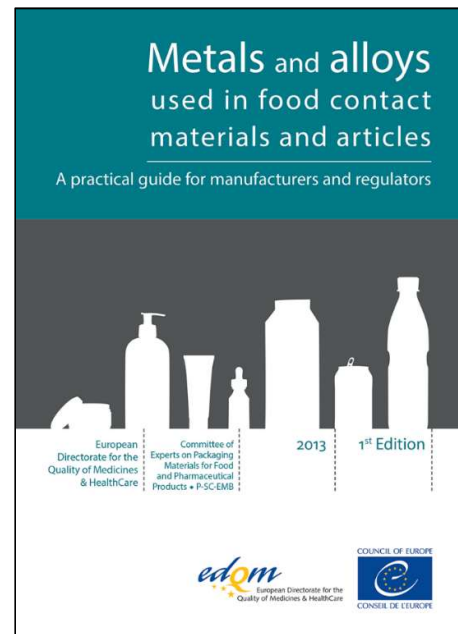
- voisivat vaarantaa ihmisen terveyden, tai
- aiheuttaa sopimattomia muutoksia elintarvikkeen koostumukseen, tai
- aiheuttaa elintarvikkeen aistinvaraisten ominaisuuksien heikentymistä.

(Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira)

Vastuu elintarvikkeen saastumisesta on sen käsittelijällä.

Euroopan neuvosto on julkaissut vuonna 2013 toimintaohjeet metallien käyttöön elintarvikkeiden käsittelyssä, ”*Metals and alloys used in food contact materials and articles – A practical guide for manufacturers and regulators*”. Asiakirjassa on määriteltä eri alkuaineiden raja-arvot mg/kilogramma ruokaa (specific release limits (SRLs)).

Koska terästen testaaminen elintarviketeollisuuden tuotannossa ei ole mahdollista, toteutetaan testaus simuloimalla aitoa tilannetta.

Kuva 1. <https://www.edqm.eu/en/food-contact-materials>

Huolimatta siitä, että tämän esitteen sisältö on pyritty huolellisesti varmistamaan, ei Stén & Co Oy Ab ota vastuuta mahdollisista virheistä. Ennen Stén & Co Oy Ab:n toimittamien ja/tai valmistamien tuotteiden käyttöönottoa tulee asiakkaan itse varmistua niiden soveltuvuudesta aiottuun käyttötarkoitukseen.

SOVELTUVUUDEN TESTAAMINEN

Taulukko 1. Testijärjestelyt

Ruoan tyyppi	Referenssi
Vesiliuos, alkoholi tai rasvainen ruoka	Keinotekoinen hanavesi DIN 10531
Hapan ruoka (pH ≤ 4,5)	Sitruunahappo 5 g/L

Kun testataan teräksien soveltuvuutta elintarviketeollisuuteen, pitää huomioida käsittelyajan kesto, käyttölämpötila ja minkä tyyppistä ruokaa käsitellään.

Taulukko 2. Testitulokset

	Kovuus	Keinotekoinen hanavesi, 100 °C, 2 h	Sitruunahappo 5 g/L, 40 °C, 10 päivää
Teräslaji	HRC	Vähän hapan ja suolainen ruoka, keittäminen	Voimakkaasti hapan ruoka, pitkäaikainen säilyttäminen
BÖHLER M333 ISOPLAST	52		
BÖHLER M333 ISOPLAST	48		
BÖHLER M340 ISOPLAST	56		
BÖHLER M340 ISOPLAST	53		
BÖHLER M390 MICROCLEAN	59		
BÖHLER M390 MICROCLEAN	60		
BÖHLER M303	33		
BÖHLER N690	60		

	Ei ylitä ohjeellisia raja-arvoja (specific release limits (SRLs))
	Ylittää ohjeelliset raja-arvot (specific release limits (SRLs))

Lähde. Böhler Edelstahl - International Technical Meeting 2017

Yllä luetellut Böhlerin teräslaadut ovat ruostumattomia teräksiä, jotka soveltuvat elintarviketeollisuuden käyttöön. Käyttökohteita ovat elintarviketeollisuuden leikkuuterät: veitset ja puukot, seulat, pyörivät lihanleikkuuterät, jrsinterät ja lihamyllyjen terät.